

Avalaht>Perekonnanasjad ja pärimine>Abielu ja registreeritud kooselu varalised tagajärjed>**Abikaasade varasuhe****Abikaasade varasuhe**

Austria

1 Kas liikmesriigis on kehtestatud seadusjärgne abikaasade varasuhe? Mida see endast kujutab?

Austria õiguse kohaselt on vaikimisi kehtiv abikaasade vararežiim varalahusus (*Gütertrennung*). Kumbki abikaasa säilitab vara, mille ta on omandanud enne abielu, ja temast saab enda omandatud vara ainuomanik (Austria tsiviilseadustiku (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*) §-d 1233 ja 1237). Kumbki abikaasa on ühtlasi üks oma võlgnike võlaausaldaja ja oma võlaausaldajate võlgnik.

2 Kuidas saavad abikaasad oma varasuhet korraldada? Millised ametlikud nõuded sellisel juhul kehtivad?

Abikaasad saavad abieluvarelepingu (*Ehepakt*) abil valida vararežiimi, mis erineb vaikimisi kehtivast režiimist. Et abieluvareleping kehtiks, tuleb koostada notariaalak (notariaalakside seaduse (*Notariatsaktsgesetz*) § 1).

3 Kas varasuhete korraldamise vabadusel on ka piiranguid?

Põhimõtteliselt on abikaasadel vabadus rakendada enda valitud vararežiimi. Abieluvarelepingus ei tohi aga sätestada näiteks täielikku vastastikust ülalpidamisest loobumist kehtiva abielu ajal.

4 Millised on abielulahutuse, lahuse või abielu kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed abikaasade varasuhetele?

Seadusjärgne „täielik“ varalahusus kehtib üksnes abielu kehtetuks tunnistamiseni või lahutuse, sest pärast seda peab toimuma varade jagamine, milles omandiõigus ei ole otsustav kriteerium. Abielu lõppemise puhul juhindutakse abieluvara jagamise põhimõttest. Ühisvara (vara, mida kasutasid mõlemad abikaasad, näiteks perekonna eluase, auto või sisustusesemed) jagatakse, nagu ka abielu jooksul kogutud säästus. Viimased hõlmavad kõiki varasid, mille abikaasad omandasid abielu ajal ja mis olenevalt oma laadist on tavaliselt mõeldud realiseerimiseks.

5 Kuidas mõjutab abikaasade varasuhet ühe abikaasa surm?

Kui üldise varaühisuse korral (*Gütergemeinschaft*) (praktikas haruldane) üks abikaasast sureb, kuulub ühisvara jagamisele. Pärast kõigi võlgade mahaarvamist alles jäänud netovara jagatakse vastavalt kokkulepitud osakaaludele: üks osa läheb üleelanud abikaasale ja teine moodustab pärandvara. Tavapärase varalahusususe režiimi korral (*Gütertrennung*) tugineb üleelanud abikaasa saadava seadusjärgse osa kindlaksmääramisel sellele, millised surnu sugulased veel pärivad on. Üleelanud abikaasal on õigus ühele kolmandikule pärandvarast, kui surnud abikaasast jääb maha lapsi või alanejaid sugulasi, kahele kolmandikule pärandvarast, kui surnud abikaasast jäävad maha vanemad, ning muudel juhtudel kogu pärandvarale. Abikaasa on üks pärandi sundosa saama õigustatud isikutest (*pfllichtteilsberechtigten Personen*). Abikaasa pärandi sundosa on pool sellest, mille ta saaks pärimisjärjekorras alusel.

6 Milline ametiasutus on pädev tegema otsuseid abikaasade varasuhetega seotud asjades?

Pärast lahutust või abielu kehtetuks tunnistamist toimitakse varaga abieluseaduse (*Ehegesetz*) § 81 jj alusel vastavalt vastastikusele kokkuleppele või kohtuotsusele.

7 Millised on abikaasade varasuhetest tulenevad tagajärjed abikaasa ja kolmanda isiku vahelistele õigussuhetele?

Üldjuhul ei saa abikaasa anda kolmandatele isikutele õigusi ega kohustusi ilma teise abikaasa nõusolekuta. Üksnes nn võtmeõiguse (*Schlüsselgewalt*) alusel võib abikaasa, kes korraldab ühist majapidamist ja kellel pole sissetulekut, esindada teist abikaasat igapäevatehingutes, mida tehakse ühise majapidamise jaoks ja mille summa ei ületa teatavat taset, mis on kooskõlas abikaasade elatusasemega. See ei kehti, kui teine abikaasa on kolmandale isikule teatanud, et ta ei soovi, et abikaasa teda esindaks. Kui kolmas isik ei suuda asjaolude põhjal kindlaks teha, et abikaasa tegutseb esindajana, on mõlemad abikaasad solidaarselt vastutavad.

Kui varalahusususe režiimi asemel on konkreetselt kokku lepitud üldise varaühisuse režiimis, on abikaasadel suhtes üksnes kohustus mitte võõrandada oma osa ühisvarast ilma teise abikaasa nõusolekuta. Varaga seoses kaasnevad tegelikud tagajärjed üksnes siis, kui tsiviilseadustiku § 364c kohase müügi ja koormamise keelu kohta või tsiviilseadustiku § 1236 kohase piirangu kohta tehakse kinnistusraamatusse kanne, milles on märgitud, et üldise varaühisuse kehtimise ajal ei tohi kumbki abikaasa ühepoolset oma poolt või osa võõrandada.

8 Palun kirjeldage lühidalt oma riigis kohaldatavat abieluvara jagamise või realiseerimise menetlust.

Abielu lahutuse või kehtetuks tunnistamise korral jagatakse vara abieluseaduse § 81 jj alusel süüst sõltumatult, kuigi süüd võidakse õigluse huvides arvesse võtta. Vara jagatakse poolte vastastikuse kokkuleppe või sellise kohtuotsuse alusel, mida üks pooltest on kohtult taotlenud. Muudel juhtudel kehtib endiselt varalahusus ja kummalegi abikaasale jääb tema enda vara. Taotlus tuleb esitada ühe aasta jooksul alates lahutusotsuse jõustumisest. Nii abieluvara kui ka abielu jooksul kogutud säästus jagatakse. Abieluseaduse § 82 kohaselt ei jagata järgmist vara: vara, mille abikaasa on omandanud enne abielu või pärinud; kingitused kolmandatelt isikutelt; vara, mida ainult üks abikaasa kasutab isiklikel või kutsealastel eesmärkidel, ning äriühingule kuuluv vara või osalus äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegemist on üksnes investeeeringutega.

9 Milline on kinnisvara registreerimise menetlus ning milliseid dokumente või teavet harilikult kinnisvara registreerimiseks nõutakse?

Omandiõiguse kandmiseks kinnistusraamatusse tuleb esitada taotlus sellele ringkonnakohtule, kelle tööpiirkonnas registreeritav kinnisasi asub.

Taotlus tuleb esitada kirjalikult ja taotleja peab olema selle allkirjastanud. Allkiri ei pea olema tõestatud, välja arvatud juhul, kui taotlusele on lisatud registreerimisnõusolek (*Aufsandungserklärung*).

Taotlusele tuleb lisada kinnisaja omandamise õigusliku alust käsitlev avalik või eradokument (näiteks ostuleping), millel on poolte tõestatud allkirjad. Lisaks kinnisaja täpsetele andmetele peavad eradokumendid hõlmama registreerimisnõusolekut.

Registreerimisnõusolek on sõnaselge nõusolek, mille on kinnisaja registreerimiseks (kinnistusraamatusse kandmiseks) andnud isik, kelle õigust piiratakse, koormatakse, lõpetatakse või teisele isikule üle antakse (ostulepingu korral müüja). Registreerimisnõusoleku peab olema tõestanud kohus või notar ja lepinguosalised peavad olema selle allkirjastanud. Registreerimisnõusoleku võib ühtlasi esitada osana taotlusest omandiõiguse kandmiseks kinnistusraamatusse. Sel juhul peab kohus või notar taotlusele oleval allkirjal tõestama.

Taotlusele peab olema lisatud föderalse maksuseadustiku (*Bundesabgabeordnung*) § 160 kohane maksuülevõtte tõend. See tõend kujutab endast maksuhalduri kinnitust, et puuduvad tasumata maksud, mis kinnistusraamatusse kandmist takistaksid.

Kui taotluse koostab jurist või notar, tuleb see esitada elektrooniliselt. Sel juhul tuleb lisadokumendid panna elektroonilisse dokumendiarhiivi. Maksuhalduri väljastatava maksuülevõtte tõendi võib sel juhul asendada enesehindamisel põhineva deklaratsiooniga, mille on koostanud jurist või notar.

Viimati uuendatud: 05/06/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.